

«ایران» رادر صفحه‌های مجازی دنبال کنید

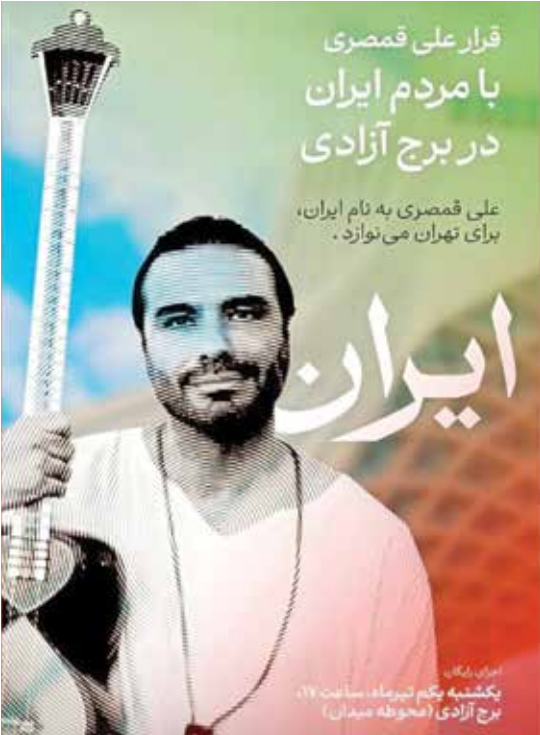
‎ irannewspaper.ir	دوشنبه ۲ تیر ۱۴۰۴ • سال سی و یکم • شماره ۸۷۷۰ • اذان ظهر ۱۲/۰۷ • اذان مغرب ۱۹/۴۵ • نیمه شب شرعی ۲۳/۱۳ • اذان صبح فردا ۰۳/۰۳ • طلوع آفتاب فردا ۰۴/۵۰
‎ صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی مدیر مسئول: صادق حسین جابری انصاری سرمدیر: هادی خسروشاهین مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران رئیس هیأت مدیره: صادق حسین جابری انصاری مدیرعامل: علی متقیان تلفن: ۸۸۷۶۱۲۰ • نمابر: ۸۸۷۶۱۳۵ • ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰ پایامک: ۰۳۰۰۴۵۱۳۳ • روایط عمومی: صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۲۸۸ نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های همشهری سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۲۰ • انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۲	

الخصال: ص:۲۶۹، ج:۵.

دیار آمده امروز/از اشریلراندن وقت شکار آمده امروز/را روی غزلی از آقای «مشفق کاشانی» با صدای «شهرام ناظری» ساختم و وقتی از جبهه آمدم نوار آن را برای پیش به رادیو دادم اما متأسفانه مسئول آن زمان کاست را کنار انداختند و آن را پیش نکردند. اما با رفتن آقای کاشانی به هویزه، رادیو اهواز بافاصله آن را پخش کرد. «لطفی همچنین پس از پیروزی رزمندگان در خوزستان تصنیف «ظفر» در چهارگاه را با صدای شهرام ناظری ساخت. البته این تصنیف با صدای محمد گلریز هم اجرا شد ولی نسخه منتشر شد.اش با صدای ناظری بود. علاوه برقطعاتی که این آهنگساز در زمان جنگ روی صدای شهرام ناظری ساخت یک قطعه نیز در آواز بیات اصفهان با صدای (محمدرضا شجریان» بعد از قطعه «کاروان شهید» خلق کرد: «بک روز وقتی پس از پایان تدریس در کانون چاروش، بیرون آمدم. متوجه شدم سر و صدای زیادی در خیابان جاری است و چراغ خودروها روشن است. پرسیدم چه خبر است؟گفتند خرمشهر آزاد شده است. ناخودگاه این تصنیف با همین حال و هوادر دهنم شکل گرفت و سرانجام آن را اجرا کردیم.»

به یاد بیاورید همراهی هنرمندان موسیقی را در زلزله بم و حضور محمدرضا شجریان، حسین علیزاده، کیهان کلهر و همایون شجریان را. بدیهی است حضور هنرمندان در روزهایی که مردم نیازمند همراهی‌شان هستند، تأثیری بارها و بارها بیشتر از روزهای عادی در ذهن آنها دارد و البته که آثاری هم که در دل این جریان خلق می‌شود قطعاً متفاوت است. هرچند هیچ سرمبنی شایسته دست و پنجه نرم کردن با جنگ و روزهای بحرانی اش نیست اما در چنین لحظاتی است که همراهی افراد فرهیخته یک جامعه پیش از همیشه به چشم می‌آید.

او و علیزاده به جبهه‌ها بود. شهرام ناظری بسیاری از قطعات ساخته لطفی در زمان جنگ را همچون «ای برادر»، «کجا نبد ای شهیدان خدایی» و «شهید» اجرا کرد. در واقع بعد از شهید شدن یکی از اقوام «شهرام ناظری» که خلبان بود، لطفی قطعه «شهید» را با صدای این خواننده در دستگاه «همایون» ساخت. لطفی که درجبهه‌ها هم حضور یافته درباره حضورش در روزهای جنگ به عنوان یک هنرمند و در کنار مردم می‌گوید: «زمانی که جنگ پیش آمد من هم مثل هر ایرانی که به وطنش ناجوانمردانه حمله کردند وظیفه‌ام بود که کمک کنم و کمک من به عنوان یک موزیسین ساخت قطعاتی در این زمینه بود. بعد از حادثه «هویزه» قطعه «برخیز که دشمن به

نبودیم.» او همچنین درباره ساخت قطعه «نی‌نوا» که یکی از شاهکارهای بی‌بدیل موسیقی ایران محسوب می‌شود و در بحبوحه جنگ ساخته شده است می‌گوید: «من آهنگساز نمی‌توانستم تفنگ دست بگیرم و شاعر بدهم. تنها می‌توانستم با نی‌نوا از شمای هموطن که چنین درد عظیمی را به دوش می‌کشیدید، پشتیبانی کنم. بسیاری از دوستان و شاگردانم را در جنگ از دست داده بودم و این مسأله در ساخت نی‌نوا بی‌تأثیر نبود. من نمی‌گویم که این قطعه را برای جنگ ساختم ولی در شرایطی بود که در جنگ زندگی می‌کردیم.» ساخت قطعه‌ای چون «بشنوید ای گروه جانبازان» از محمدرضا لطفی با صدای محمدرضا شجریان از جمله اتفاقات پس از سفر

به بهانه کنسرت علی قمصری در برج آزادی در این روزها

ایران ای سرای امید

نسیم قاضی‌زاده منتقد موسیقی/
هنرمندان ایرانی در شرایط خاص، بحران‌ها و جنگ‌ها هرگز مردم را تنها نگذاشته‌اند. با هرآنچه‌که در چننه خلاقیّت‌شان داشته و دارند سعی می‌کنند که در سخت‌ترین لحظات در کنار مردم بایستند و همراهی‌شان را تمام‌قد به ملت‌شان نشان دهند. با وجود تمام بی‌مهری‌هایی که پیوسته به اهالی موسیقی شده است، موسیقیدانان از پیش‌روترین قشرهای هنرمند در بحران‌ها بوده‌اند. در تاریخ معاصر ایران، از انقلاب اسلامی گرفته تا جنگ تحمیلی هشت ساله ایران و عراق، از زلزله بم گرفته تا دیگر وقایع، صدها قطعه موسیقی با عشق و علاقه تولید شده است که نشان از این همراهی بی‌چون و چرای موزیسین‌ها داشته است.

طی روزهای اخیر که جنگ تحمیلی اسرائیل علیه ایران اتفاق افتاده است نیز، هنرمندان موسیقی از مردم غافل نبوده‌اند، برخی‌شان قطعه ساخته‌اند و برخی دیگر کارهای خلاّقه دیگری را برای این روزهای سخت در نظر گرفته‌اند تا بتوانند حداقل برای لحظاتی، ذهن مردم را میهمان آرامش کنند. علی قمصری که یکی از آهنگسازان خلاق و نوگرای موسیقی سنتی ایرانی است، روز گذشته به برج آزادی رفت و کنسرتی را به صورت رایگان برای عموم مردم اجرا کرد تا دقایقی نوا ی صلح و آرامش جایگزین صدای اضطراب‌ها شود؛ حرکتی که با استقبال فراوان مردم و اهالی هنردر تمامی رشته‌ها مواجه شد. به‌موقع بودن و عملکرد سریع هنرمندان

ایراهم حقیقی همچنین درباره مسئولیت اجتماعی گرافیست‌ها در زمان جنگ اظهار کرد: «این قضیه دیکته کردنی نیست، بعد از ۱۰۱۲ روز از آغاز حمله‌های وحشیانه اسرائیل هنوز زود است که تفکر و رفتار آرتیستی خلاق را از گرافیست‌ها شاهد باشیم. در انقلاب ۵۷ هم بعد از گذشت چند ماه رفتار هیجانی درست را در موسیقی و ساخت سرودها شاهد بودیم. هنرمند باید خلوت داشته باشد؛ با تفکر یک گروه همگن پیدا شود تا یک اثر گرافیکی درست بروز پیدا کند. اثر هنری اصلاً با تعجیل شروع نمی‌شود. هیچ پایدی برای هنرمند برای خلق اثر هنری نیست. هنر و رفتار اجتماعی را نمی‌توان به هنرمند دیکته کرد، هنر باید درون هر هنرمندی بچوشت اما کار درست خودش را بکند.»

ادبیات مقاومت

زنانی از جنس صبر و پایداری

حوض خون نوشته فاطمه سادات میرعالی درباره زنان پشتیبان دفاع مقدس است

بانوانی که در بیمارستان شهید کلاتری اندیشک خدمت کردند

ناشناخته دفاع مقدس که قهرمانانش، زنانی بودند از جنس صبر و پایداری.

از پادگان دوکوه تا حوض خون

«حوض خون» روایت‌های ۶۴ زن از فعالیت در رخت‌شوی خانه بیمارستان سایب شهید کلاتری اندیشک است که با تلاش جمعی از محققان مؤسسه تاریخ شفاهی شهید جواد زیوداری این شهرستان گردآوری و با تدوین و نگارش فاطمه سادات میرعالی، توسط انتشارات «راه‌بار» منتشر شده است؛ گنجینه‌ای از خاطرات شفاهی زنان پشتیبان جنگ در اندیشک که خواننده را به بخشی از فعالیت‌های پشتیبانی جنگ می‌برد. برخی «حوض خون» را نمادی از مقاومت بی‌سرودا اما پرقدرت زنان ایرانی در دوران دفاع مقدس می‌دانند، بویژه که جنگ فقط محدود به خطوط مقدم و خاکریزهای خونی نیست، پایداری یک ملت در برابر هجوم دشمن، نیازمند همراهی و همدلی تمامی اقشار جامعه است. «حوض خون» با تمرکز بر فعالیت‌های

کریلا کریلا، ما داریم می‌آییم

«حوض خون» با تمام جزئیات تکان‌دهنده و درعین حال الهام‌بخش خود، نه تنها بخشی از تاریخ مغفول مانده دفاع مقدس را به تصویر می‌کشد، بلکه از قدرت مثال‌زدنی زنان ایرانی در مواجهه با سخت‌ترین شرایط سخن می‌گوید. این کتاب گواهی براین حقیقت است که مقاومت، لایه‌های پنهان و ابعاد ناشناخته‌ای دارد که شاید کمتر به چشم بیایند، اما ریشه‌های عمیق و استوار یک ملت را تشکیل می‌دهند. زنانی که در «حوض خون» ایثار غوطه‌ور شدند و با دست‌هایشان رد خون و درد را از لباس‌های رزمندگان پاک کردند، امروز نمادی از پایداری، شجاعت و ایثارگری بوده‌اند. با پایان هشتاد و یک «حوض خون»، نه‌تنها درباره رشادت‌های دوران دفاع مقدس می‌خوانیم، بلکه درسی برای امروز و آینده‌مان می‌آموزیم: درس مقاومت، صبر و امید.

حیات و امید را زنده نگه می‌دارد. این کتاب به ما یادآوری می‌کند که قهرمانان واقعی، گاهی در گمنامی و سکوت، بزرگ‌ترین ایثارگری‌ها را انجام می‌دهند. بسیاری از این زنان تا پیش از انتشار کتاب «حوض خون» ناشناخته باقی مانده و هیچ‌گاه از فداکاری‌های خود سخنی به میان نیاورده بودند. «حوض خون» به آنها صدایی بخشید و نام‌شان را در تاریخ سرزمین‌مان ثبت کرد. این کتاب به مخاطبان امروز ایرانی در طول تاریخ بویژه در دوران دفاع مقدس، هرگز منفعل نبوده‌اند، بلکه همواره با پویایی، خلاقیّت و فداکاری در پیشبرد اهداف جامعه و ملت‌مان پیشگام بوده‌اند. روایت‌های این زنان می‌تواند الهام‌بخش نسل‌های امروز و آینده باشد تا بدانند چگونه می‌توان در اوج سختی‌ها با اراده‌ای پولادین و ایمانی راسخ مقاومت کرد و به پیروزی رسید.

حوض خون
نگارش و تدوین: فاطمه سادات میرعالی
انتشارات: راه‌بار
تعداد صفحه: ۵۰۰ صفحه
قیمت: ۲۵ هزار تومان

برخی از آنان شاید هرگز بازنگردند، عمق فاجعه را به آنان یادآور می‌شد اما در عین حال غم‌شان را برای ادامه این راه مصمّم تر می‌کرد. این رویکرد، نمادی از پایداری روانی و تاب‌آوری بی‌نظیری است که به شکل‌های مختلف در پشتیبانی خطوط مقدم و طی هشت سال دفاع مقدس شاهد بوده‌ایم. توانایی این زنان در غلبه بر ترس‌ها و مقاومت در برابر شرایط غیرانسانی، خود گواهی است بر ابعاد ناگفته و عظیم فداکاری‌های زنان در سراسر کشورمان. «حوض خون» نشان می‌دهد چگونه زنان به جای تسلیم، فعالّتی قدرتمند در عرصه دفاع مقدس تبدیل شدند. دیگر آنکه بسیاری از این زنان از مناطق محروم بودند و اغلب تحصیلات چندانی هم نداشتند. آنان با وجود مشغله‌ها و مشکلاتی که در رابطه با خانه و زندگی‌شان داشتند، پای کار می‌آمدند. یکی دیگر از روایان «حوض خون» به این نکته اشاره می‌کند که چگونه با یاد امام حسین (ع) و مصائب کریلا، رنج‌های خود را تحمل می‌کردند. آنان خود را شریک جهاد رزمندگان می‌دیدند و باور داشتند هر قطره خونی که از لباس رزمندگان پاک می‌شود، نقشی مهم در حفظ سرزمین‌مان دارد.

میراث دفاع مقدس برای امروز

«حوض خون» فراتر از یک روایت صرف از گذشته است؛ این کتاب درسی برای امروز و آینده دارد. روایت‌های این زنان پیام‌آور این حقیقت است که مقاومت تنها به میدان نبرد و سلاح در دست گرفتن محدود نمی‌شود. مقاومت می‌تواند در دستان پرتوان زنی باشد که با ایثار و عشق، در پشت جبهه‌ها چرخه

می‌کشد. آنان از سختی‌های کار در سرما و گرما، با حداقل امکانات و با وجود بیماری و عفونت‌هایی که از طریق لباس‌های آلوده به آنان منتقل می‌شد، صحبت می‌کنند. از خاطرات شستن لباس‌های مجروحان شیمیایی تا لباس‌های به‌جا مانده از شهدا که بوی خون و خاکریز می‌دادند. بخشی از دشواری کار در نتیجه اجبار به استفاده از شوینده‌های قوی و شیمیایی برای شستن و شوی لباس‌ها بوده، به‌خصوص که در اغلب موارد، استفاده از دستکش روند کار را مختل می‌کرده و به نچار باید با دست‌های خالی، زخم شده و پوست‌های ملتهب از اثرات مواد شیمیایی، به کارشان ادامه می‌دادند. این روایت‌ها، نقش حیاتی واحد البسه و ملحفه را در پشتیبانی روانی جبهه‌ها برجسته می‌سازد و نشان می‌دهد که چگونه این تلاش‌ها بخش جدایی‌ناپذیری از ماشین جنگی و مقاومت ملی بودند.

ایثارگری‌های فراتر از انتظار

یکی از مهم‌ترین ابعاد مقاومت زنان در «حوض خون»، توانایی آنها در مواجهه با واقعیت‌های خشن و دلخراش جنگ است. این زنان در محیطی آلوده به خون و عفونت، با بقایای فاجعه‌بار جنگ (لباس‌های پاره، سوراخ شده از ترکش، لکه‌های بزرگ خون و حتی تکه‌هایی از بدن شهدا) سرو کار داشتند. این مواجهه مستقیم نیازمند شجاعتی فراتر از انتظار بود. این کتاب روایتگر حس اندوهی است که هر روز این زنان با آن دست و پنجه نرم می‌کردند. یکی از روایان کتاب از بوی مرگ در لباس‌ها سخن می‌گوید: «لباس‌هایی که بوی گندیدگی و خون می‌داد و حتی گاهی تکه‌های بدن داخل آنها بود... باید بوها را تحمل می‌کردیم تا لباس‌ها را تمیز کنیم.» این گونه توصیفات نشان می‌دهد فعالیت آنها تنها فیزیکی نبوده، بلکه بار سنگین روحی و روانی نیز داشته است. آنان می‌دانستند که هر لکه خون، حکایت از جراحتی عمیق یا شهادت رزمندۀ ای دارد.

اما نکته حیرت‌انگیز اینجاست که هیچ‌گاه سختی‌ها آنان را از پای نینداخت. آنها این کار را وظیفه‌ای مقدس می‌دانستند و درد و رنج خود را با صبوری و توکل بر خدا تحمل می‌کردند. در برخی موارد، این لباس‌های خونی حتی به پنهان‌های برای تقویت روحیه و پادآوری اهداف‌شان تبدیل می‌شدند. مواجهه با لباس‌های رزمندگانی که می‌دانستند

